

Uzsākts Ungurmuižas baroka dārza iekopšanas projekts

„Veidosim daudzveidīgu Latviju un tīkamu ainavu!” Ungurmuiža ir vienīgais baroka stila koka ēku komplekss Latvijā atrodas vietā, kur senas liepas un milzu ozoli vēsta cilvēku stāstus jau trīs gadsimtu garumā.

„Veidosim daudzveidīgu Latviju un tīkamu ainavu!”

Ungurmuižas dārza parks ir neatņemama Ungurmuižas kompleksa sastāvdaļa, kas piesaista vairāk kā 10 000 apmeklētāju gadā, taču gadu gaitā zaudējis daļu savas burvības, tāpēc vēlamies atjaunot stādījumus, lai ikvienam viesim radītu priekšstatu par muižas apkārtni 18.,19.gs, kā arī atjaunot un izkopt muižas dārzu vēsturiskajā vietā. Ieguldot salīdzinoši nelielus līdzekļus un savu darbu, varēsim paveikt nozīmīgu darbu. Plānojam organizēt vairākas talkas, tā iesaistot vietējos iedzīvotājus, kā arī veicot izglītojošu darbu par seno parku nozīmi.

Ungurmuiža ir vienīgais baroka stila koka ēku komplekss Latvijā, kas atrodas vietā, kur senas liepas un milzu ozoli vēsta cilvēku stāstus jau trīs gadsimtu garumā. Kad ģenerālleitnants Baltazars fon Kampenhauzens iegādājās Ungurmuižu, apkārtnē jau bija seni lieli ozoli. Taču parks un mežs, ko redzam šodien, ir pašu Kampenhauzenu stādīts. Uzceļot dzīvojamo ēku, tika iekārtots liepu dārzs, ko noslēdza skaists dārza paviljons jeb Tējas namiņš, tika iekopts augļu dārzs. Izkoptajā mežā pamanāma dīķu sistēma, kas kalpojusi gan praktisku meliorācijas apsvērumu dēļ, gan arī estētiski papildinājusi meža ainavu. Turpat mežā ir senais ozols, ko Imants Ziedonis ar domubiedriem nosaucis dižā ķīmiķa Paula Valdena vārdā.

Muižas romantiskais dārza parks un lielais meža parks (12ha) ir neatņemama Ungurmuižas kultūrvides sastāvdaļa, kas prasa neatliekamu atjaunošanu un uzturēšanu ilglaicīgā periodā. Parki ne tikai atspoguļo reģiona vēsturisko un dabas vidi, tie nes līdzī simbolisko, un kultūras nozīmīgumu, kas veido arī nacionālo identitāti. Lielais parks prasa rūpīgu kopšanu un papildus finansējumu.

Ainavu arhitekta Ieva Kampe Krumholca ir izstrādājusi muiža baroka dārza projektu, kuru plānots ieviest vairāku gadu laikā. Plānota lekcija dabā – “Muižas ainava – mežs un dārzs”. Ar piemēriem tiks parādīts parks un dārzs, kas ir ne tikai skaists, bet arī videi draudzīgs, stāstot arī par biodaudzveidību, kukaiņus pievilinošs un to, cik daudz dzīvo radību un vieta iegūst no šāda dārza. Atjaunojot baroka dārzu, tieši šādi stādījumi ir plānoti, kas ne tikai vizuāli priecēs, bet ļaus saglabāt dabas daudzveidību. Ungurmuižas īpašo ainavu veido ne tikai ēku komplekss un dārzs, bet arī saglabājusies apkārtējā dabas vide, tai skaitā stādīts koku mežs. Iekļaušanās apkārtējā vidē bija muižas cēlāju dzīves filozofija. Šobrīd vairāk kā 30 Ungurmuižas koki ieguvuši dižkoku statusu – daļa no tiem muižas parka, daļa jau 18. un 19. gs. iekoptajā meža teritorijā. Ļoti nozīmīgs ir izglītojošais darbs, skaidrojot, cik nozīmīgi ir šo ainavu saglabāt un kopt nākamajām paaudzēm, to darot pareizi. LIFE+ programmas projekta „Meža biotopu atjaunošana Gaujas nacionālajā parkā” īstenošanas ietvaros jau realizēts projekts „Lapkokus praulgrauža *Osmoderma eremita* dzīvotņu kopšana un atjaunošana”, kas ievērojami palielinājis Ungurmuižas atpazīstamību, kā arī sakopta meža teritorija. Lai saglabātu esošo meža izskatu, tas jāturpina izkopt. Tāpēc esam plānojuši turpināt meža kopšanas darbus un sabiedrības izglītošanu. “Dižkoki – vērtība Ungurmuižā un novada teritorijā” akcentējot dižkoku identifikāciju, uzmērījumus, statistikas datu apkopošanu, par ko stāstīs Raimonds Mežaks, mežsaimniecības demonstrējumu teritorijas “Pūpoli” pārvaldnieks. Runājot par Ungurmuižu, tiek lietots termins – parks, ar to domājot arī 12h lielo meža parku – mežu, kas nav radies tāpat vien, bet jau gandrīz 300 gadus atpakaļ gudru cilvēku rūpīgi kopts un lolots. Tieši tāpēc mēs nedrīkstam nozāgēt koku, kas vienkārši šķiet vecs, lai tur ierīkotu atpūtas vietu, mums jārespektē ne tikai vēsturisks ziedu dārzs, bet arī meža ainava un jāparāda, cik tā ir vērtīga. Pasākums plānots vasaras beigās vai rudens sākumā, protams, ņemot vērā

tajā laikā valstī esošo epidemioloģisko situāciju.

Ainavu arhitekta Ieva Kampe Krumholca ir pētījusi un izstrādājusi muižas parka/ dārza stādījumu projektu. Šis projekts ir realizējams ilgākā laika periodā, jo prasa lielus finansiālus un darbaspēka resursus. Tāpēc vēlamies ik gadu paveikt daļu no tā. 2020.gadā tika iestādīti ceriņu krūmi, šogad un 2022.gada pavasarī vēlamies iekopt ziemciešu dobes pie ieejas parkā un parka puses muižas ieejas.

Projekts tiek realizēts ar Meža attīstības fonda atbalstu Meža dienu ietvaros.